

TAJNIK WALLACE SE PRIPRAVLJA ZA SLABA LETA

POSLEDICA LETOŠNJE SUŠE BO,
DA BODO FARMERJI POSEJALI
DRUGO LETO DOSTI VEČ ZEMLJE

Oblasti so že začele sestavljati seznam vseh živil, ki so na razpolago. — V Združenih državah je znala sleherno leto preobilica pšenice 125 milijonov bušljev. — Zaloge bo dala vlada narodu le v skrajni sili na razpolago.

WASHINGTON, D. C., 14. avgusta. — V starem testamentu je rečeno, da so Egipčani po nasvetu dalekovidnega Jožefa v bogatih letih hranili živila za slaba leta kajti v starodavnih časih sta se prosperiteta in depresija baje vsakih sedem let menjavali.

Amerika je imela do letos še vedno več ali manj dobro letino, dočim je letos zadela ameriško poljedelavstva strašna katastrofa.

Dolgotrajna suša je uničila večino pridelkov. Res je, da so iz prejšnjih let ostale še precejšnje zaloge, toda na tako dolgotrajno sušo ni bil nihče pripravljen.

To je za ameriško vlado in za ameriške poljedelce dober nauk. V bodoče se bodo morali pripraviti za slaba leta, in vlada je že začela izdelovati tozadevne načrte.

Vladni program za izboljšanje poljedelstva in za zaščitenje ameriškega prebivalstva pred pomanjkanjem je sicer že v teku, ni pa še zavzel konkretne oblike.

Vlada bo ustanovila velike žitnice oziroma skladišča, v katerem bodo poleg pšenice, rži, koruze in drugega žita tudi ogromne zaloge sena.

Predsednik Roosevelt se v tem oziru popolnoma strinja s poljedelskim tajnikom Wallace-on.

V Združenih državah je znala vsako leto preobilica pšenice približno 125 milijonov bušljev. To zalogo bo treba povečati na najmanj dvesto milijonov bušljev.

Vladne zaloge bodo dane narodu le v skrajni sili na razpolago.

Vse napeto pričakuje tozadevne predsednikove izjave, toda kot pravijo izvedenci, ne bo ničesar novega povedal.

Najbrž bo amerškemu narodu zagotovil, da se mu ni treba bati pomanjkanja in da bo za zimo preskrbljen z živili.

Farmerji, ki jih je pred letom pozvala vlada, naj omeje svoje pridelke, za kar bodo dobili gotovo nagrado, bodo prihodnje leto posejali več ozemlja.

Produkcija žita in bombaža se bo vsled tega prostoro razvila.

Agenti poljedelskega departmanta so dobili povelje, naj takoj sestavijo in predložijo poročila o letošnji letini. Sporoče naj, koliko žita se je pridelalo in koliko krme ter živil je na razpolago.

Farmerji bodo morali do 15. septembra javiti, koliko kredita potrebujejo za seme in za krmo. Dosedanji kredit 400 dolarjev za farmerje, bo najbrž znatno povečan.

Iz raznih krajev po Zapadu prihajajo poročila, da je po dolgem presledku zopet padel dež. Žal, da je prišlo deževje prepozno. Dolgotrajna suša je poljem in pašnikom tako škodovala, da ni mogoče ničesar več rešiti.

Napovedane draginje najbrž ne bo, ker se bo vlada poslužila vseh sredstev, da zaščiti odjemalce pred izkoriščevalci. Vse stvari bodo nekoliko dražje, nikakor pa ne pretirano dražje.

Nekateri trgovci še vedno gromadijo živila v namenu, da jih bodo drago prodajali, pa jim bo vlada najbrž temeljito prekrizala račune.

Resnega pomanjkanja, najmanj pa lakote se torej ni bati.

Izza prejšnjih let je ostalo še toliko žita, da bo ž njim že vsaj deloma mogoče zamašiti vrzel, ki jo je napravila suša.

Kanadskega pivovarnarja so odvedli

JUGOSLAVIJA
ZA POVRATEK
AVSTR. NAZLJEV

Jugoslavija priporoča Avstriji, da podeli nazivem amnestijo. — V Jugoslaviji je 1200 nazivjev.

Beograd, Jugoslavija, 14. avgusta. — Jugoslavija pričakuje, da bo Avstrija dovolila, da se vrne 1200 narodno socialističnih upornikov, katerim je pri zadnji nazivski revoluciji dovolila zavetišče in se v ta namen že vrše pogajanja na Dunaju.

Jugoslavija je naprosila Avstrijo, da razglasi splošno in popolno amnestijo, po kateri bi se mogli vrniti v Avstrijo uporniki, ki so pribežali čez mejo v Jugoslavijo in ki se nahajajo v taboriščih v Varaždinu, Bjelovaru in Požeju. Po mnenju jugoslovanske vlade bi to bila najboljša rešitev, kajti Avstrija bo s tem odstranila nevarnost, da bi ti uporniki zopet dobili v roke kako orožje.

Konečna rešitev tega vprašanja pa je odvisna od Hitlerjevega osebnega odposlanca in poslanika Franza von Papena. Ako se von Papen ne posreči dovesti do prijateljskih odnosov med Avstrijo in Nemčijo, potem ni mogoče misliti na amnestijo in uporni nazivji se bodo razpršili po deželi.

Ako jim bo Nemčija odprla svoje meje, ker so priznali Hitlerja za svojega voditelja, je dvomljivo in avstrijsko vlado to vprašanje ne zanima. Nemčija se bo branila sprejeti avstrijske nazivske upornike, ker je bila že obdolžena, da je kriva avstrijske nazivske vstaje, katere žrtev je postal kancler dr. Dollfuss.

Jugoslavija se boji priklonitve Avstrije k Nemčiji mnogo manj kot pa naraščajoče moči Italije. Jugoslaviji ni bilo nič po volji, ko je Italija s privoljenjem Francije postavila ob Brennerskem prelazu svojo vojsko, da bi strahovala Nemčijo.

ESKIMO OBDOJEN NA 5 LET

Coppermine, Severnozapadni teritorij, 14. avgusta. — Skupina sodnikov, ki so se vozila več sto milj, da je obdola Eskiha Ahigaka na pet let ječe za umor svojega prejšnjega prijatelja leta 1931.

Obravnava, katero je vodil sodnik Douglas, se je vršila v policijski stražnici. Nekaj radovednih Eskimov se je nabralo pred poslopjem in so najprej mislili, da so beli ljudje prišli kupovat lisice kože.

Nerazumljivo jim je bilo, kako so mogli ljudje soditi Ahigaka, ki je umoril loveca Anuraka, ker je zapeljal njegovo ženo.

Ahiginka in njegova žena sta bila pri obravnavi v svojih najboljših oblačilih.

BOLIVIJCI SO IZGUBILI
VOJNO LETALO

Assuncion, Paragvaj, 13. avgusta. — Pri Fort Florida so Paragvajci izstrelili veliko bolivijsko bombno letalo. Oba letalca sta bila mrtva, letalo se je po popolnoma razbilo, ko je treščilo na zemljo.

PROCES PROTI
MORILKI

Lastnica obcestnega hotela je zavarovala hlapca. — Udarila ga je s kladivom po glavi, nato pa ga povozila z avtomobilom.

Cooperstown, N. Y., 14. avgusta. — Pred tukajšnjim sodiščem se je pričela obravnava proti 45 let stari Mrs. Eva Coo, ki je obdolžena umora svojega 54 let starega hlapca Harryja Wright, katerega je prej zavarovala za \$12.900.

Morilko je izdala njena prijateljica Mrs. Martha Clift, stara 27 let in mati dveh otrok, ki je morilki pri zločinskem dejanju pomagala za obljubljenih \$200.

V mnogem oziru je slučaj Coo-kove podobni slučaj Mrs. Antonio, ki je najela dva morilca, da sta spravila s sveta njenega moža zaradi zavarovalnine \$5000. Mrs. Antonio je 9. avgusta plačala svoj zločin na električnem stolu.

Wright je pet let živel v Cookovi gostilni blizu vasi Maryland. V hiši je opravljal vsa domača dela in Mrs. Coo ga je slednjič pustila zavarovati, 15. junija pa je bilo najdeno njegovo mrtvo truplo 100 jardov od hotela v obcestnem jarku.

Kot pravi državni pravdnik, je Mrs. Eva Coo zavarovala poleg Wrighta še štiri druge osebe, ki ž njo niso v sorodu. Med temi je bila tudi Mrs. Clift, ki je izpovedala oblastim, da je priznala svojo udeležbo pri zločinu, ker se je bala, da bi postala sama ali pa njena dva otroka žrtev sličnega zločina.

Mrs. Clift je povedala, da je Mrs. Coo peljala njo in Wrighta v gozd, da izkopljeta nekaj grobov, da jih posade okoli hotela. Mrs. Coo je med kopanjem udarila Wrighta s kladivom po glavi, nato pa se povozila z avtomobilom, da bi izgledalo, kot da ga je kak avtomobilist povozil. Nato pa je njegovo truplo zvrnila v obcestni jarek.

POMOČ HIŠNIM
POSESTNIKOM

Washington, D. C., 14. avgusta. — Z današnjim dnem je 18.000 bank odprlo svoja vrata v pomoč hišnim posestnikom po vladnem naredu, ki bo nudil pomoč v znesku enega milijona dolarjev.

Po tem naredu bo dobilo delo 5.000.000 delavcev, gradbena industrija bo oživljena in na milijone ameriških hiš bo popravljanih in olepšanih zunaj in znotraj.

Ta načrt je zamislil predsednik Roosevelt, da bi pomagal hišnim posestnikom, ki so bili vsled depresije prisiljeni pustiti svoje hiše, da so razpadale. Od sedaj naprej se ne morejo več pritoževati, da jim hiše razpadajo zaradi revščine.

PANIKA V ŠPANSKI
GARNIZIJI

Madrid, Španija, 13. avgusta. — Vojno ministrstvo je dobilo poročilo, da so neznanec zažgali v bližini municijskega skladišča v Nador dve raketi. Med vojniki je nastala panika, ker so mislili, da je v skladišču eksplozija.

ZITA HOČE
DOSEČI CILJ

Zita dosledno deluje za obnovo avstrijske monarhije. — Sanja o veliki državi.

London, Anglija, 14. avgusta. — Viški diplomatični krogi zatrjujejo, da so bivši avstrijski cesarici Ziti bili dani na razpolago vsi premoženjski viri bourbonske kraljeve rodovine v znesku \$100.000.000 za njeno kampanjo, da postavi svojega sina nadvojvodo Otona na avstrijski cesarski prestol.

Proti obnovitvi avstrijske monarhije pa so države Male antente (Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunsko), ker so dedinje bivše avstro-ogrske monarhije in bi bila ogrožena njihova neodvisnost, ako pride nadvojvoda Oton na avstrijski prestol.

V diplomatičnih krogih se zatrjuje, da so sosede Avstrije dobiče usmeno zatrdilo, da njihove meje ne bodo ogrožene, toda te države te obljube niso sprejele. Zita pa se ni hotela pisмено zavzeti, da meje ne bi bile kršene.

Zita hoče obnoviti staro avstro-ogrsko monarhijo, poleg tega pa to državo še znatno povečati s tem, da bi vključila v svoje meje še Malo antanto, Poljsko in Bolgarsko, ko se enkrat prične stara Avstro-Ogrska.

Diplomati, ki pazno zasledujejo Zitino dovoljenje, pravijo, da je obnovo avstrijske monarhije "še daleč", toda pristavljajo, da Zita zelo naglo dela.

Otonovo potovanje v Skandinavijo je samo pesek v oči, da se prikrijejo Zitina pogajanja z Italijo in Francijo.

Govornice, da si Oton v skandinavskih državah išče nevesto, so brez vsake podlage, kajti v tem oziru ni mogla priti v poštev samo najmlajša hči italijanskega kralja princeza Marija.

Zita se že dalje časa nahaja v Viareggio v Italiji, kamor je bila že tudi odposlana Otonova prtljaga. Ker pa se je izvedelo, da Zita v Italiji vodi pogajanja glede avstrijskega prestola, je Oton nenadoma odpotoval na Dansko in od tam na Švedsko.

ALFONSOV SIN SE UBIL

Celovec, Koroška, 14. avgusta. — Najmlajši sin bivšega španskega kralja Alfonso, priče Gonzalo, je podlegel ranam, katere je dobil, ko se je avtomobil, v katerem se je vozil in katerega je vodila njegova sestra princeza Beatrice, ko se je hotela izogniti nekemu kolesarju in se je avtomobil zaletel v neko steno.

Ranjeni princ je bil takoj po nezgodi odpeljan na grad Born pri Poeltsebach ob Vrbskem jezeru, kjer pa je izkrmel, sicer ne zaradi dobljene rane, temveč zaradi bolezni homophiliji, katero ima vsa španska kraljeva rodovina.

O prinčevi smrti je bila takoj obveščena njegova mati, bivša kraljica Viktorija, ki živi v Fontenbleau v Franciji.

Narodite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NEZNANI ODVAJALCI ZAHTEVAJO
150 TISOČ DOLARJEV ODKUPNINE

LONDON, Ontario, 14. avgusta. — Odvajalci — Kanada doslej še ni poznala take vrste zločincev — so odvedli bogatega pivovarnarja Johna S. Labatta ter zahtevajo od njegovih sorodnikov 150.000 dolarjev odkupnine.

V AMERIKI JE
10 MILIJONOV
BREZPOSELNIH

Predsednik delavske federacije Green vstraja pri svoji prvotni trditvi. — Trgovska zbornica ceni brezposelnost samo na 7.000.000.

Atlantic City, N. J., 14. avgusta. — Predsednik American Federation of Labor William Green je pri seji izvrševalnega odbora delavske federacije v Atlantic City ostro zavrnil trditve ameriške trgovske zbornice, ki trdi, da je v Združenih državah samo 7 milijonov brezposelnih, ne pa 10 milijonov, kot je trdil Green.

Green je rekel, da je njegova trditev popolnoma pravilna, kajti prejel je o delavskih razmerah natančne podatke iz vseh držav. Green pravi, da so bili njegovi podatki glede delavskega položaja vedno najtočnejši in da jih je do sedaj še vedno kot pravilne sprejela zvezna vlada in trgovska zbornica.

Glede konvencije A. F. L. v oktobru v San Francisco je rekel Green, da bodo delegati razpravljali o Pan American Federation of Labor, ki bo izšla iz sedanje American Federation of Labor. Green je tudi rekel, da je imela delavska federacije ob času washingtonske konference leta 1933 blizu tri milijone članov in da številno vedno narašča, četudi mnogo članov izstopi, ker ne morejo plačevati prispevkov.

EKSPEDICIJA JE
DOSPELA DO BYRDA

Little America, 13. avgusta. — Trije člani ekspedicije admirala Byrda so po tretjem poskusu dospeli do admiralevega samotnega bivališča, ki je oddaljeno 123 milj od glavnega taborišča ekspedicije.

Byrd, prepaden in z dolgimi, mršavimi lasmi, kar je posledica petmesečnega samotnega bivanja, je splezal na streho svoje v snegu zakopane kočice, da pozdravi svoje tovaršice iz Little America.

Pozdravljeni, fantje, — jim je zaklical. — Pridite sem, da se ogrežete. Imam za vas gorko juho.

Te dni se je dr. Richard C. Poulter z dvema tovarišema na traktorju boril proti sneženim viharjem, da je dosegel do admirala Byrda.

Admiral Byrd se je 28. marca sam nastanil v koči in tedaj je zadnjikrat videl človekov obraz. Na 12 čevljev visokom drogu je Byrd imel več dni svetilko, ki je še vedno gorela, ko so njegovi tovaršiči prišli do njega.

Dr. Poulter je bil s svojimi tovaršiči nad 70 ur na potu in tovaršice košuhom so dobili ozeblino

Labatt se je z avtomobilom odpeljal iz mesta Sarnia proti Londonu. Na svoj cilj pa ni dosegel. Par ur zatem se je podal njegov brat Hugh Labatt v Toronto v namenu, da preskrbi denar in pričaka nadaljnjih navodil.

Policija v Toronto in Sarnia je uvedla obširno preiskavo. Po zatrdilu policijskih uradnikov je to prvi slučaj odvedbe v Kanadi.

Družino odvedenega pivovarnarja je dobila poročilo, da mora biti odkupnina pripravljena v teku tirindvajsetih ur. V poročilu je tudi zagotovljeno, da bo Labatt takoj usmrten, kakorhitro bi kdo obvestil policijo.

John Labatt je star 55 let ter je zavzemal odlično mesto v tukajšnjih družabnih in športnih krogih. Davi se je ob poldesetih odpeljal iz Sarnije proti Londonu.

Njegov avto so pozneje našli pred tukajšnjo bolnišnico sv. Jožefa. Kdo ga je zapeljal tja, ni znano.

Novica o odvedbi se je izvedela šele popoldne. Takoj nato je močan kordón policistov in prosto voljevo obkolil pivovarnarjevo poselno hišo v Sarnia Beach.

Odvedeni ima ženo in tri otroke.

PO SREDNJEM
ZAPADU DEŽUJE

Po dežju v državah osrednjega zapada upajo farmerji na boljši pridelek. — Šest držav je bilo deležnih te dobrote.

Po dežju v soboto in nedeljo so farmerji v šestih državah osrednjega zapada dobili zopet nekaj upanja na kak pridelek. Države, ki so bile deležne te dobrote, so: Oklahoma, Nebraska, Kansas, Missouri, Illinois in Iowa.

Vremenski urad napoveduje v bodoče pogostejše deževje, vsled česar je mogoče upati, da je enkrat konec dolge suše.

V splošnem je prišel dež za večino poljskih pridelkov prepozno, toda prišel je kot zlat denar, ker je vsaj prenehalo pomanjkanje vode.

Kjer je bilo dovolj dežja, imajo farmerji upanje, da bodo dobili kaj jenskih pridelkov in krme za živino.

V mnogih krajih je bil to prvi dež v dveh mesecih. Cheyenne Indijanci zatrjujejo, da so s svojim plesom, ki so ga v soboto priredili v Canadian River izprosili dež z neba.

Tudi državi Nebraska in Kansas, ki sta vsled slabe najbolj prizadeti, sta dobili precejšnjo množino dežja, tako da bo še mogoče pridelati kaj zelenjave in krme za živino.

na rokah. Takoj po prihodu do Byrdovega bivališča so po radio sporočili v glavno taborišče, kjer je bila vest sprejeta s velikim veseljem.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inosemstvo za celo leto	\$7.00
Na štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Digital brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni
prijatelji po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
tudi prejme bivalniče naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

AVSTRIJA IN ITALIJA

Avstrijski podkancler knez Starhemberg, ki je obenem tudi vrhovni poveljnik avstrijskega Heimehrwehra, je odpotoval v Rim.

V začetku prejšnjega stoletja so imeli zunanji ministri navado potovati na Dunaj. Časi so se pa spremenili. Dunaj je sicer ostal, nekdanje Avstrije pa ni več. Jugoslavija, Italija, Poljska in Čehoslovaka so si skoraj vsi razdelile med seboj. Le majhen kos je pripadal Dunaju. Dunajski diplomati morajo vsled tega potovati v Rim, Berlin ali v Pariz, kot pač veter zapilja in potreba nanese.

Ni dolgo tega, ko so bili Italijani smrtni sovražniki Avstrije. Danes pa hvali avstrijski podkancler Mussolini-ja kot največjega prijatelja Avstrije.

Italiji se zahvaljuje, ker je koncentrirala svoje vojaštvo ob avstrijski meji, ko so vprizorili nazijci puč in skušali strmoglaviti avstrijsko vlado.

Istočasno je bilo objavljeno, da bo italijansko vojaštvo imelo "gorske manevre" in bo še nekaj časa ostalo ob avstrijski meji.

"Gorski manevri" so mogoče potrebni, še bolj potrebno se pa zdi Mussoliniju plašiti avstrijske nazijce, da bi mu nekega lepega dne temeljito ne zmešali računov.

V Avstriji je bil na precej zapleten način ustanovljen nekakšen mir, ki je potreben bodisi za ureditev Schuschniggove vlade ali pa za povratek Habsburžanov.

Oficijelna Italija sicer pravi, da bi bilo zaenkrat smiselno misliti na vstoličenje Otona kot avstrijskega cesarja. dočim se poluradno poroča, da je postal Mussolini v zadnjem času precej naklonjen tej ideji.

Kancler Schuschnigg in podkancler Starhemberg sta monarhisti. Toda taka monarhistična kot je madžarski regent admiral Horthy, ki hoče do smrti sedeti na regent-skem stolcu.

Vsi trije imajo dosti raje monarhijo brez kralja kot pa monarhijo s kraljem.

Če pa nikakor ni drugače, so raje kraljevi ministri kot pa da bi bili poslani v koncentracijsko taborišče ali bi bili izgnani iz dežele.

NEUPRAVIČENI OČITKI

Po svetu se je raznesla vest (najbrž jo je raznesla Italija), da je Jugoslavija podžigala nazijsko vstajo v Avstriji.

To je neverjetno iz sledečih razlogov:

Jugoslavija se mora za svoj obstoj zahvaliti v prvi vrsti Franciji in šele v drugi vrsti sama sebi.

Francija je proti vsakemu povečanju Nemčije, ker ji že sedanja Nemčija dela zadostne preglavice. Zmaga avstrijskih nazijcev bi pomenila priključitev Avstrije Nemčiji, kar bi bil predvsem za Francijo največji udarec. Jugoslavija bi vse prej storila nego nekaj, kar bi ne bilo v interesu Francije.

Izza smrti starega Pašića nima svet posebno visokega mnenja o jugoslovanskih diplomatih, toliko so pa menda vseeno pametni, da ne bodo šli pljuvat v svojo lastno skledo.

POTREBUJEM 10 MOŽ

za sekati drva; \$1.25 od korda; lep gozd, rasteče drevice v ravni-
lini; za Clawson Piek Company.
Josip Fabec,
Box 777, Sheffield, Pa.

RADA BI ZVEDELA za moje
strice Alojza, Johna in Anton
Laurič, doma iz Loškega poto-
ka, št. 39 (podomače Lauri-
čev). Prosim rojake, če kdo ve
njih naslov, da mi ga sporoči.
Če pa sami čitajo, naj bi se
zglasili nečakini: Bani Japac,
omokena Hayny, 16304 Hunt-
more Ave., Cleveland, O.

Dopisi.

Mohawk, N. Y.

Priloženo vam pošljem Money
Order za \$2.00. Naročnina mi je
potekla in nočem, da bi zaostal,
ker ne morem biti brez časopisa.

V tej okolici so razmere ponavadi
pomale delamo in včasih
se tudi razveselimo. Ljudje prire-
jajo piknike in kakšen surprise
party.

Kadar pridem v Little Falls,
N. Y., takrat se moram udeležiti
veselice ali party, drugače ne gre,
hočeš ali nečeš, moraš.

Tako sta me Mr. Chas. Krzich
in Mr. Albin Stanko odpeljala na
na surprise party k Mrs. Prestopnik.
Moram pa reči, da smo ga že
imeli pod kapo. Prireditelj je bila
samo za ženske, toda mi smo se
razkorajili tako, da bi bili šli tu-
di v Forest City, Pa., ne samo na
party. Prijatelj Joe Kramar je
imel nekaj dobrega za pogostitvi
za notranje zadeve — kimlovee.

Rekel je, da je dober za trebuh
Čutil sem ga, ne samo v trebuhu,
ampak tudi v glavi. Kar je pre-
več, je preveč.

Vsak mora samemu sebi pripisati,
če ima preveč, tako sem si
tudi jaz.

Na party smo prišli ob 1. popo-
lnoči. Ženske so se mislile podati
proti domu, ko smo pa mi prišli,
se je pa zopet začelo na novo.

Plesa in pijače dovolj, tudi sme-
ha ni manjkalo, ker je bil tudi
med nami Matija.

Prosim Mrs. Prestopnik, da
nam kaj ne zameri. Zahvalimo se
za postrežbo in pijačo.

Ura je odbila pet, ko sva prišla
domov s Hermanom. Spat sva šla
pa vsak v drugo sobo, da sva lepo
počivala. Ko so Svasnikovi zju-
traj vstali, so šli gledat, če sva
prišla, toda naju ni od nikoder,
ker so bile prazne postelje. Šele
proti pol dne prideva razmršenih
las iz podstrešja. To je bilo razo-
čaranje in smeha.

Imam tudi poročati novico, ki
se redkokdaj zgodi.

Mnogo je rojakov in prijate-
ljev, ki poznajo Mr. Svasnika, ki
ima lepo vzgojene sinove. Prišel
je pa čas za ženitev. Mnilo je le-
to, ko se je oženil najstarejši sin
John, ki stamuje s svojo soprogo
v Salisbury Center, N. Y. Mrs.
Frances Svasnik je hči Mr. in
Mrs. Kavcich iz Little Falls, N. Y.
Želim jim obilo sreče.

Letos sta se zaročila Joe Svas-
nik in Miss Jennie Kavcich. Joe
stanuje v New York City, Miss
Jennie pa v Little Falls, N. Y.

Brat Herman se je zaročil z
Miss Mary Krzich iz Little Falls,
N. Y.

Poroki bosta dne 1. septembra
v katoliški cerkvi v Little Falls,
N. Y.

Želim mladim parom v zakon-
skem stanu obilo sreče!

Torej, sorodniki, ki ste daleč
proč od nas, v imenu Svasnika
vas prosim, da se udeležite in nas
obiščete ta dan. Vabimo vas iz
Clevelanda, Ohio, sestrice in brata,
brata Joe in Toneta, iz Penn-
sylvanije, brata iz Nebraske, in
tudi brate Mrs. Svasnik iz Ga. in
Ala. Pridite, ne bo vam žal. Pro-
stora bo dovolj za vse. V soboto
1. septembra 1934!

Tudi Ti, Mr. Rupnik, moraš bi-
ti med nami. Povabimo te, da pri-
deš in se udeležiš naše svatbe.

Povabljeni ste tudi iz stare do-
movine — matere, toda žalibog,
predaleč smo narazen, da bi se
mogli zopet skupaj razveseliti.

Povabljeni ste tudi iz N. Y. City,
dragi prijatelji, pridite, ako
vam je mogoče.

Želim, da bi se tudi upravnistvo
Glas Naroda udeležilo te svatbe,
če pa vsem ni mogoče, Peter Zga-
ga bi pa gotovo lahko prišel, sa-
mo da hoče, ali neče, gotovo se
boji littlefallskih Marjane? Ne
boj se! Pridi!

Bodite pozdravljeni od Mr.
Svasnika in od mene!

Floyd Miklič.

Pittsburgh, Pa.

Po raznih naselbinah, kjer ži-
vijo Slovenci, prirejajo svoje
narodne dneve, tako se je tudi le-
tos med pittsburghskimi Slovenci
zgradila misel, da prirede Sloven-
ski dan v soboto, dne 18. avgusta
v Domu na vrtu društva "Sloven-
ski Orel", na 5134 Carnegie Ave.

Vse se vrši pod pokroviteljstvom
tega društva, ki isti dan slavi 25.
letnico svojega obstanka. Torej
dve slavnosti isti dan. Društvo
"Slovenski Orel" je bilo ustanov-
ljeno kot samostojno podporno
društvo s člani raznih slovenskih
in hrvatskih organizacij ter la-
stuje tudi svoj Dom in okoli Do-
ma tudi lep vrt. Zavaljo tega se
priredi prvi Slovenski dan ob 25.
letnici društva "Slovenski Orel"
na omenjenem prostoru.

Zabava se prične ob deseti uri
zjutraj in traja ves dan. Ob 5. uri
popokline se da slikati društveno
članstvo in vsi gostje pred dru-
štvnim domom. Ob 7. uri zvečer
se prične ples za mlade in stare.
Za mlade bo fini orkester, za sta-
re pa harmonika, tako da bo sve
zadovoljno.

Med zabavo nastopijo govorni-
ki, glavni uradniki naših podpor-
nih organizacij in uradniki naših
krajevnih društev iz Pittsburgha
in okolice.

Za dobro postrežbo jamči pri-
pravljani odbor. Vstopnina za ose-
bo je samo 25 centov. Vabljeni so
vsi Slovenci in Hrvati, da se ude-
ležijo te proslave.

Na veselo svidenje dne 18. av-
gusta v Domu društva "Sloven-
ski Orel". Harmoniko bo igral Al-
bert Moravec, ki je že večkrat
igral za radio.

Pozdrav!
Peter Bačkovec,
predsednik društva "Slov. Orel".

TRAGEDIJA NA HIMALAJI

Zadnji kablogrami iz Astorja
potrdjujejo vest, da je umrl vodja
nemške ekspedije na Nanga
Parbat, Willy Merkl. Že pred
njim ssa podlegla napornu tvegan-
ju podjetja tovariša Wieland in
Welzenbach s petimi nosači to-
vorov. V naslednjem izpolnjujemo
poročila:

Že 17. julija je prinesel nosač
Angtsering, ki je spremljal sku-
pino Merkl-Wieland-Welzenbach
na himalajski vršac Nanga Pa-
rbat, vest, da sta v taborišču ek-
spedije št. 7. v nadmorski viši-
ni 7500 m umrli hribolazca Wie-
land in Welzenbach.

Štiri dni pozneje so prenesli do-
mačini na smrt izmučenega Wil-
lyja Merkla v taborišče št. 6 v vi-
šini 7000 m. Merkl je obležal v
snežni votlini, ki so mu jo pri-
pravili spremljevalci.

Nosač Angtsering se je nasled-
nji dan prebil do taborišča št. 4 v
višini 6200 m, kamor je dospel z
zmurženimi rokami in nogami.

Iz istega taborišča so skušali
tam bivaajoči člani ekspedije z
obupnimi napori rešiti tovariša
vodjo, ki je zmuroval brez hrane
800 m višje. Toda preden so pri-
šli do njega, so zadeli na mrtvega

nosaca Pinzonurbuja. V njegovi
bližini sta visela dva druga m-
rtva nosača, privezana na vrvi. Tu-
di onadva sta zmurznila. Tako je
bilo že pet udeležencev pohoda na
Nanga Parbat mrtvih.

S skrajnim naporom človeških
sil so skušali hribolazci dospeti
višje, toda zanj jih je silovit snež-
ni vihar, da so se morali vrniti
nazaj k izhodišču. Morali so po-
polnoma prekiniti reševalno ek-
spedijo. Ostali udeleženci od-
prave, ki so bili zdravi, so stori-
li vse, kar je bilo v njih moči, da bi
rešili Merkla. Toda bilo je že pre-
pozno! V taborišču 6200 m nad
morjem je zmajkalo gorivo, skr-
čila se je tudi hrana. Willy Merkl,
ki je ležal sam v snežni luknji
7000 m visoko, je zmuroval že osem
dni brez hrane! Slednjič se je z
nadčloveškim naporom posrečilo
priti do njega, mož pa je bil te-
daj že mrtev. Izdihnil je 16. juli-
ja. Reševalni poskusi so se torej
bejaločili.

Pred dvema letoma se je moral
Merkl, ki je bil drugače tajnik
pri železniški upravi v Monako-
vem, vrniti z iste točke, kjer je
zdaj čakal smrt, nazaj med lju-
di. Tudi takrat se mu ni posrečilo
uspešno naskočiti vršaca Nanga
Parbat, Mož pa kljub neuspehu

ni miroval. Organiziral je novo
ekspedijo, snoval načrte, leko
bo končno le dosegel cilj in res se
mu je posrečilo zbrati potrebna
sredstva. Prispevala so telovadna
društva in športne organizacije.

Nanga Parbat je vršac Himala-
je, ki bi s svojim hrbtom lahko
zaslonil vso Nemčijo. Spada med
13 gora, ki dosežejo v himalaj-
skem gorovju 8000 m višine. Do-
slej še ni stopila nanj človeška
noga.

Že leta 1895 ga je skušal nasko-
čiti Anglež Nummery, pa mu je
izpodletelo. Med ljudi se ni vrnil
nikoli več. Obležal je v snežnem
grobu potem, ko so ga zadnji vi-
deli 6000 m nad morjem.

Na najvišjem vršacu Himalaje,
Mount Everestu sta pustila svoji
življenja Angleža Mallory in
Irvine. Prišla sta skoro na vrh te-
ga 8650 m visokega velikan, a
sta omagala in izgubila borih 230
m pod vrhom!

O težavah, ki so zvezane z na-
skoki na visoke gore, poroča pro-
fesor Dyhrenfurth, ki je sam vo-
dil ekspedijo na Himalajo, to-
le: Mesec in mesec smo živeli v
višini 5000 m, v višini 6000 m pa
smo prebili več tednov. Ekspedi-
cijski zdravnik nas je krepčal sa-
mo z jetri. Le tako smo ostali do-
volj odporni, kajti jetra dovaja-
jo organizmu rečeno krvna telesa,
ki so za življenje nujno potrebna.

Kisik zraka, ki ga človek vdih-
va, vežejo namreč ravno rečena
telesa. Hribolazec pa mora po-
leg tega razpolagati tudi z dobro
dihhalno tehniko, sicer ne doseže
ničesar. V višini 7000 m in višje
mora človek pri vsakem koraku
najmanj vdihniti in izdihniti zrak,
drugače ga je konec.

Toda še hujši nego nedostaja-
nje zraka so viharji. Tihi dnevi
brez vetra so silno redki. Med naj-
večje ovire uspešnega prodiranja
v visoki svet pa spadajo ledni
plazovi, ki se vsipajo čez snežišča
ponoči in podnevi. Človek niko-
li ne ve, kdaj je v smrtni nevar-
nosti. Temperaturna razlika med
dnevom in nočjo je v takšnih le-
gah silno raznolika. Večkrat se je
primerilo, da sem dognal ponoči
20 stopinj mraza, podnevi pa do
70 stopinj vročine, tako da sem s-
jedva mogel braniti pripeke s
tropsko čelado in kopreno za led-
niške pokrajine.

Sicer pa se marsikdo vpraša,
kakšen smisel imajo ti nadčlove-
ški napori plezanja po visokih go-
rah? Ni dvoma, da vleče ljudi tja
v steno čisto problem, ki ga velja
rešiti za znanost. Toda alpiniste
vodi na njihovih pohodih še nekaj
drugega — boj človeka z naravo,
hrepenje po zmagi nad gorskimi
velikani. Izkušnje kažejo, da se
takošen boj včas obnese, večkrat
pa zahteva tudi žrtve, ki jih ne
preplača noben uspeh.

KDO KAJ VE o rojaku Martin
Eder? O njem so poročali sta-
rokrasjski listi v letu 1929, da
je umrl v Združenih državah.
Zato je mogoče, da kdo izmed
rojakov ve kake podrobnosti o
njem in prosimo, da nam spo-
roči. — Uprava "Glas Naroda"
216 W. 18. St., New York, N. Y.
(3x)

Naročite se na "GLAS NARODA"
največji slovenski dnevnik v
Združenih državah

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga
od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej
dolgoletne skušnje Vam zagotovo daje najboljše pojasnje
in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in
hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi pranje za povratna dovolje-
nja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje po-
trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, sa najmanjšo
stroško.

Nedržavljeni naj ne odlagajo do sadnjega trenutka, ker
predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja, RE-EN-
TRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in sanolavlja-
mo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv,
da ga boste čitali z največ-
jim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zalogigama
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

O LOČITVAH ZAKONA

Ločitve zakona so dandanes na
dnevnom redu. Tudi med našimi
rojaki.

Nekaj jo zbode, pa gre k advo-
katu in pravi: — Nak, tega pa že
ne morem več prestajati. Kar lo-
čila se bom.

— Predno, kaj več govoriva —
pravi avokat — boste plačali pet-
deset dolarjev.

— I, magari sto — se odreže in
našeteje na mizo pet desetakov.

Advokat prešteje denar, ga
spravi brez potrdila, napne ušesa
in prijazno reče:

— Torej ločiti se hočete, gospa?
Čestitam, čestitam.

— Ne, niti minute več ne mo-
rem živeti z njim. Je že od sile.
Oh, kakšna reva sem jaz.

— Za ločitev zakona je treba
vzroka. Brez vzroka ne gre, —
modruje advokat. — Kakšne
vzroke pa imate?

— O, vzrokov na milijone. —
Škoda, da ne poznate mojega mo-
ža, pa bi nič ne spraševali po
vzrokih.

— Sodniku je treba povedati
vzrok za ločitev. — tolmači advo-
kat. — Brez vzroka je žalja. To-
rej začnimo. Ali deda? Ali skrbi
za vas in družino?

— O, dela pa dela če bi ne de-
lal, kam bi pa prišli. Saj mora de-
lati. Nak, tistega bi pa ne tpepla,
da bi se doma le po postelji va-
ljal. Vsak dan dela. Nič ne rečem,
saj je priden in deloven ko uš.

— Lenoba bi potemtakem ne
bila noben vzrok za ločitev — se
zamislil advokat ter naprej poiz-
veduje: — Ali je siten? Ali vas
pretepa?

— Kaaaj? — se začudi. — Da
bi siten? Da bi me pretepal?
No, še tega manjka. Mene, da bi
pretepal? Mene? Saj je prišel ta-
korekoč nag k hiši in sem ga mo-
rala obleči od glave do nog. Saj
ima vendar pri meni vse, kar ho-
če. Prišedem, da mu nisem še ni-
kdar zaklepala ajdabake in in ni-
sem še nikdar godrnala, koliko
gasa porabi, ko zvečer večerjo po-
greva. In tudi kofeta si lahko vz-
ame zjutraj kolikor hoče. Križ bo-
ži, saj smo vendar ljudje. On pa
ni človek. Oh, kako sem nesrečna.

Ja, kaj pa je vendar z divorsom.
Divors mi dajte.

— Saj sem vam rekel, gospa,
da ne gre brez vzroka. Tehtnega
vzroka. Torej naprej. Ali vam da
denar? Ali vzdržuje družino?

— Ja, kaj pa vendar mislite?
Še denarja da bi mi ne dal, no,
ta bi bila tepla. Pa še prav rad mi
ga da, ker ve, da ga mora. V za-
pečeni koverti. Veste, nima prav-
nič možakarskega na sebi. Zato
sem ga tudi odvadila cigarete in
pijace. Tako že vsaj jaz lahko včas
si katero pokadim, ker dandanes
ženska, ki ne kadil, ni obrabljena,
niti pri formanu niti pri bosu.

— Že desetkrat sem vam pove-
dal gospa — menca advokat — da
moramo imeti za ločitev zakona
vzrok. Če ne bo pravega vzroka,
bo nas sodnik vse skupaj zapodil.

Pravite, da je vaš mož priden in
delaven, da vam da denar in da
z vami lepo ravna. Zaradi teh
stvari ga ne morete goniti pred
sodnika. Na razpolago je le še
vpražanje zakonske zvestobe. Ne-
zvestoba je namreč žalosten vzrok
za ločitev zakona.

— Saj res, zaradi nezvestobe ga
bomo.

— Torej vendar — si misli
advokat — naglas pa pravi: — To
je izvrstno. Če mu dokazete ne-
zvestobo, ne bo za ločitev nobenih
ovir.

— Ja, zaradi nezvestobe ga bo-
mo zašili — mrmra ona vsa sreč-
na.

— Torej lahko dokazete, da vam
ni zvest, da se z drugimi ženska-
mi vlačil?

— Kaj pa vendar mislite, gos-
pod? — ga zavrne. — Prosim
vas, kdo bo pa pogledal takšno
polkveko kakor je on? In tudi, če
bi mu kaj takšnega na misel pri-
šlo. Obraz mu spraskam, da bi ni-
kdar več ne mogel med ljudi Am-
pak, kakor ste rekli, gospod, za-
radi nezvestobe ga pa lahko pri-
memo.

Advokat se zgrabi za glavo, ker
ne ve, kje se ga glava drži.

Ženica mu pa hitro pojasni koč-
ljivo zadevo, rekoč:

— Ja, zaradi nezvestobe ga bo-
mo zgrabil. To bo še najbolj dr-
žalo. Če je treba, lahko deset-
krat zaporedoma prišedem, da on
ni oče mojega najmlajšega fant-
ka.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE- MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.30	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 12.25	Din. 500	\$ 88.20	Lir 1000
\$ 21.25	Din. 1000	\$ 176.40	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih
ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ADAM SZYMANSKI:

ZRUL

Najbolj prostaške poteze vsa židovskega rodu so se zdele utelešne v postavah, ki je sedela poleg mene. Debeli, zakrivljeni in malo v stran vbočeni nos, prodirajoče jastrebove oči, klinasta brada v barvi dobro dozorele kumare in nazadnje nizko, od gostih las obdano čelo, vse to je označevalo mojega gosta, in vendar vse to ni naredilo name slabega vtisa, morda, ker ga je omiljeval in skoraj ozarjeval izraz tarnajočega obraza, na katerem je ležala odkritosrčnost in prijaznost.

"Povej mi, od kod si, kako se imenuješ, kaj počenjaš tu in kaj hočeš izvedeti od mene?"

"Zrul sem iz Lubartova, gospod, morda vedo Vaša milost, da je to takoj pri Lublinu, no, pri nas mislimo vsi, da je to daleč proč, prej sem mislil tudi jaz, sedaj pa," je dodal s poudarkom, "vemo, da je Lubartov čisto blizu Lublina, tesno poleg njega."

"In ali si že dolgo tu?"

"Zelo dolgo, kmalu bo tri leta."

"To še ni zelo dolgo, tudi taki so, ki stanujejo tu že nad dvajset let, in sploh sem srečal nekega moža iz Vilne, ki stanuje tu že petdeset let, ti so res že dolgo tu."

"Žid mi je naglo posegel v besedo:

"O drugih ne vem ničesar, vem samo, da sem dolgo tu."

"Najbrž si sam tu, da ti je čas tako dolg?"

"No, z ženo in otrokom sem tu, z eno hčerko. Stiri otroke sem imel, ko sem odhajal sem, toda ta pot, Bog varuj, celo leto smo hodili; veste, gospod, kaj je to, — zaledja? — Trije otroci so mi lkaru umrli, v enem tednu, prav tako kot naenkrat. Trije otroci! Lahko rečeno... Niti jih nisimo mogli pokopati, ker tam ni nobenega židovskega pokopališča... Kasideje (Cassidaer) sem," je tiho dodal, "veste, gospod, kaj se to pravi?... Spoštujem postavo... In Bog me kaznuje tako..."

Molčal je pretresljivo.

"V takem položaju je prav za prav že odveč, da bi mislil na to, moj dragi, saj je vendar brez pomena, božja zemlja je vsepovsodi," sem ga hotel potolažiti. Vendar je žid naglo odskočil.

"Božja zemlja! Kakšna božja zemlja? Kaj govorite! To je pasja zemlja! Fej, fej! Božja zemlja! Ne govorite tako, gospod, sramujte se! Mar je to božja zemlja, ki se nikoli ne otaja? To je prekleta zemlja! Bog noče, da ljudje stanujejo tu. Če bi hotel, potem bi ne bila taka. Prekleta, nizkotna zemlja! Fej, fej!"

In pljuval je okoli sebe in cepetal z nogami. S stisnjenimi ustnicami in skrivljenimi prsti je grozil nedolžni jakutski deželi, šepetal židovske kletve, dokler ni padel na stol poleg mene izmučen od napora.

Vsi izgnanci in pregnanci, ne oziraje se na narodnost in vero, sovražijo Sibirijo. Fanatični Kasideje je očitno ni znal sovražiti samo na pol. Čakal sem, da bi se pomiril. Vzgojen v trdi šoli, se je žid kmalu zavedel in obvladal razburjenje. Ko sem mu čez malo časa vprašujoče pogledal v oči, je odkrito odgovoril takoj:

"Odpustite, gospod, z nikomer ne govorim o tem, s kom pa naj bi?"

"Ali je tu le malo židov?"

"Mar so to židje, gospod? Postali so že taki kot tukajšnji. Postave ne spoštuje nihče."

Bal sem se novega izbruha, zato sem ga pustil, da je govoril do konca, in sem sklenil skrajšati pogovor. Naravnost sem ga vprašal, o čem prav za prav hoče govoriti z menoj.

"Rad bi izvedel, gospod, kaj se sliši tam pri nas. Toliko let sem že tu in še nikoli nisem slišal, kaj se godi tam."

"Nekam čudno vprašuješ. Vsega hkratu ti vendar ne morem pripovedovati; ne vem, kaj te zanima, morda politika?"

Žid je molčal.

V domnevi, da se moj gost, kot tako mnogo drugih, zanima za politiko, ne da bi poznal ta izraz, sem začel s poročanjem, stereotipnim zame, ker sem ga ponovil že tolikokrat, o političnem položaju Evrope, o našem položaju in tako dalje.

Toda žid je nepotrpežljivo drsal po svojem stolu.

"To te torej ne zanima?" — sem ga vprašal.

"No, nikoli nisem mislil na to," je odvrnil odkrito.

"A tako! Sedaj vem, kaj hočeš. Rad bi vedel, kako se godi židom onstran, kako gre trgovina?"

"Godi se jim bolje kot meni."

"Popolnoma prav. Potem bi hotel vedeti, če je življenje pri nas sedaj drago, kakšne cene dosega na trgu, koliko stane moka, koliko meso in tako dalje?"

"Kaj imam od tega, če je tam še tako poceni, ko pa tukaj ničesar ne moremo dobiti."

"Popolnoma prav. Toda kaj za vruga hočeš navsezadnje vedeti?"

"No, dovolite, ne vem, kako bi povedal. Pogledajte, gospod, včasih sedaj tako mislim in mislim, dokler me Rifka — moja žena — ne vpraša — ne vpraša: Zrul, kaj ti je? Kaj naj bi ji odgovoril, ko vendar sam ne vem, kaj mi je! Ljudje bi se mi morda celo smejali," je dodal, kot bi hotel izvedeti, ali bi se mu tudi jaz smejal.

A nisem se smejal. Bil sem radoveden. Na videz ga nekaj teži, o čemer pa sam sebi ne more odgovoriti, in kateri izraz je bil zanj težak v jeziku,

ki ga je slabo obvladal. Da bi mu pomagal, sem ga pomiril, naj ne hiti preveč, za moje delo je še čas, on pa tudi ničesar ne bo izgubil, če eno uro govori z menoj. Žid se mi je zahvalil s pogledi in je začel po kratkem primisleku:

"Kdaj ste se odpeljali iz Varšave, gospod?"

"Po ruskem koledarju konec aprila."

"Ali je takrat onstran bilo mrzlo ali toplo?"

"Čisto toplo."

"No, pogledajte, gospod — in tukaj ta mrz!"

"Mar si pozabil, da so polja pri nas v aprilu že obdelana in da drevje zeleni?"

"Zeleni?" Veselje se je zasvetilo v Zrulovih očeh. "No, da, da, prav, zeleni — in tukaj mrz!"

Sedaj sem že vedel, za kaj gre, a da bi se prepričal, sem molčal. Žid je postajal vedno živahnejši.

"No, gospod, povejte mi, ali je sedaj pri nas... no, vidite, gospod, ne vem več, kako se to pravi, poljsko sem že čisto pozabil," se je sramovaje opravičeval, kakor da bi jo bil kdaj res znal. "No, to je tako belo, kakor grah, toda to ni grah — tako poleti — po vrtovih — okoli hiš — na takih visokih kolih?..."

"Fizol?"

"Da, prav, fizol, fizol!" je večkrat ponovil, kakor da bi si hotel besedo vtisniti za vedno.

"Seveda, celo mnogo ga je. Ali ga tukaj ni?"

"Tu? Vsa tri leta nisem

Gen. Herman Goering



pruski ministrski predsednik in nemški minister za zrakoplovstvo, je po zatrdilu nekaterih sam zasnoval proti Hitlerju zaroto, zaradi katere je bilo usmrčenih nad sto oseb.

videl niti enega zrna, tu je samo takšen grah, kakršnega pri nas — z dovoljenjem — samo, samo..."

"Preširi žro?"

"No, seveda! Na funte ga prodajajo tu in ne moremo ga vedno dobiti."

"Mar rad ješ fizol?"

"Saj ne gre zato, gospod, za nekaj popolnoma drugega."

Dostikrat mislim, kako je vendar lepo, če tako raste okoli hiše, kakor gozdiček. Tukaj pa ni prav nič..."

"A sedaj," je začel znova, "sedaj mi povejte, gospod, ali so pozimi pri nas takšni majhnosti," pokazal je s prsti, "takšni majhni ptiči? Pozabil sem tudi, kako se to pravi. Prej jih je bilo dosti. Včasih sem stal ob oknu pogledal v molitev, in mrzoleto je od teh majhnih stvari. No, kdo pa jih opazi tukaj? Veste, gospod, nikoli ne bi verjel, da bi kdaj mislil na to. Ker tu, od tu odleto pozimi celo vrane, te majhne stvari bi se manj mogle držati. Pač pa so pri nas! No, gospod, ali so še?..."

Sedaj nisem več odgovoril in nisem dalje dvomil, da stari žid, fanatični Kasideje, prav tako hrepeni po domovini kot jaz, da oba trpiva na isti bolezn. Nepriznava srečanje z sootrpino me je ganilo. Prijel sem ga za roko in sem sedaj sam začel spraševati:

"O tem si torej hotel govoriti z menoj? Ti torej ne misliš na ljudi, ne na svojo težko usodo, ne na bedo, ki te tare, temveč hrepeniš po domačem solncu, po zraku, po domačih tleh?... Ti misliš na poljane, na travnike in gozdove, na vse, to, česar v svojem življenju nisi dobro nisi mogel spoznati, in danes, ko iz tvojega spomina izginjajo drage slike in spomini, se bojiš praznine, ki te je obdala, veliko osirotelosti, ki te je napadla, če oblede dragi spomini? Hočeš torej, da jih prebudim in osvežim zate, ti hočeš, da ti pripovedujem, kakšna je naša domača zemlja?..."

"O, da, gospod, o da, gospod! Zato sem prišel sem..."

In stiskal mi je roko in smejal se je veselo kot otrok.

"Poslušaj torej, brat..."

In Zrul je poslušal z ušesi, z odprtimi usti, z očmi, ki jih je togo upiral vame, ta pogled me je žgal in me gnil, ta pogled mi je iz ust trgal besede, katere je sprejemal požljivo in jim postiljal na dnu svojega gorečega srca... Tam jim je postal, o tem ne dvomim, ker ko sem končal svojo pripoved, je žid boleče vzdihnil:

"Gorje mi, gorje mi!"

Rumena brada se je tresla, in velike, čiste solze so tekale

DVAKRAT IZPREMENIL

SPOR

O čudni igri narave poročajo madžarski listi. Leta 1905 je bila vpisana v matično knjigo v župniji Barany Elizabeta Deak. Toda leta 1920 je postal na njeno zahtevo, podprto z zdravniškimi spričevali iz Elizabete Albert, ki so ga zapisali med domobranci. Albert Deak je služil pri vojaki, bil je v vojni, leta 1927 se je pa oženil z lepo mladenko in imel je z njo zdravega otroka. Žena bi bila imela rada še več otrok, pa jih ni mogla imeti. Začela se je pritoževati nad svojo usodo, češ, da je stara komaj 23 let, pa se mora že poslovičiti od življenja mlade žene.

To nejasno namigavanje je pa dobilo jasno obliko te dni, ko je Deakova vložila tožbo na ločitev zakona, češ, da njen mož ni ohranil potrebnih telesnih lastnosti za pravomočno zakonsko življenje. Albert Deak je pa vložil prošnjo, naj bi ga zdravniška komisija apregledala in znova vpisala kot Elizabeta Deakova. Ljudje napeto pričakujejo, kaj bodo ukrenili zdravniki in sodnik.

TRAJANOV STEBER JE

KUPIL

Italijanska javnost se smeje amer. milijonarju Hardnerju, ki je postal žrtev premetenega sleparja. Neki pustolovec je prodal naivnemu Američanu znameniti steber cesarja Trajana, steber, ki je redek zgodovinski spomin in dragocena rimska umetnina. Trdno prepričan, da je steber njegova last, je naprosil Hardner nekaj italijanskih inženjerjev, naj mu sestavijo poročilo za prevoz stebra v Ameriko. Inženjerji pa seveda niso hoteli ugoditi njegovi želji. Zaman jim je Hardner kazal uradno potrdilo s stampiljko notranjega ministrstva in z vsemi potrebnimi podpismi. Potrdilo je bilo napisano v dveh jezikih, v italijanskem in angleškem, in v njem je bilo rečeno, da je italijanska vlada prodala Trajanov steber za 100.000 dolarjev in dovolila prepeljati ga v Ameriko. Inženjerji so mislili, da imajo opraviti z norcem in poklicali so policijo.

Preiskava je pa dognala, da je postal Američan žrtev premetenega pustolovca. Pred dobrih letom je prišel Hardner v Rim, kjer je hotel kupovati dragocene starine. Slučajno se je seznanil z nekim italijanskim plemičem, ki ga je odvedel k Trajanovemu stebru in mu omenil, da bi ga lahko poceni kupil. Američan je bil seveda navdušen za kupčijo. Lažni plemič je večkrat odšel z njim v notranje ministrstvo, kjer je ameriški milijonar se-

čez tarnajoči obraz... In še dolgo je ihtel stari Kasideje, in jaz sem jokal z njim.

Veliko vode se je od tedaj potočilo navzdol Lene in veliko človeških solz se je od tedaj potočilo čez žalostne obraze. In vendar, čeprav je že dolgo od takrat, se v tihoti noči, v nočeh brez sna, pojavlja pred mojimi očmi rumeni, obrazgotinjeni in s čistimi solzami oblit Zrulov obraz. In če delj časa zrem na ta nočno sanjski obraz, se mi čisto zazdi, kot da bi se premikala tresoča, blede židovska usta in kot bi poleg mene šepetal rahel, obupni glas:

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

"O, Jehova, zakaj nimaš nobenega usmiljenja z enim izmed tvojih najzvestejših sinov?..."

del v predsobi in čakal, da bi njegov prijatelj uredil zadevo z uradniki. Končno je bila kupčija sklenjena. Američan je plačal 100.000 dolarjev, poleg tega pa še 5000 dolarjev za posredovanje. Kot previden mož je plačal šele potem, ko je imel v rokah uradno potrdilo. V potrdilu je bilo pa rečeno, da se sme steber odstraniti šele čez šest mesecev. Pustolovec je milijonarju pojasnil, da je bilo treba določiti ta rok iz političnih ozirov. Američan je potrpežljivo čakal pol leta, ta čas je pa pustolovec poskrbel, da je spravil na varno kupnino in odnesel pefe.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil, J. Lukanich

Cleora, J. Fabian (Chicago, Cleora in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Hro-

vat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jože Zelene

KANSAS:

Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:

Kitzmillier, Fr. Vodopec

Steyer, J. Černe (za Penna. in W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouže

Ely, Jos. J. Peshel

Eveleth, Louis Gouže

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strniša

Little Falls, Frank Masle

OHIO:

Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Mar-

linger, Jacob Resnik, John Slepak

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kuna-

še

Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše

Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polantz

Krayn, Ant. Taušelj

Lazerna, Frank Balloch

Midway, John Žust

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pexilic

Steele, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Skok

Sheboygan, Joseph Kakež

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tasehar

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izra potrdilo na svo-

to, katere je prejel. Zastopnik roje-

tom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Splošna knjižnica

Št. 3. Testament

Spisal Ivan Rozman, ljudska drama v 4 dejanjih, broš. 35

Št. 4. Poletne klasje

Spisal Cvetko Golar, Izbrane pesmi; 184 str., broširano... 30

Št. 7. Andersonove pripovedke

Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš. 35

Št. 6. Ljubosumnost

Spisal Ladislav Novak ... 30

Št. 8. Akt šte. 115

Spisal Emil Gaboriau 75

Štev. 9. Problemi sodobne filozofije

Spisal univ. prof. dr. Fr. Weber, 347 str., broš. 70

Št. 10. Andrej Ternouc

Spisal Ivan Albreht, Italijanska karikatura la minulosti, 55 str., broširano 25

Št. 11. Peterčkove poslednje sanje

Spisal Pavel Gollia, Božično povest 35

Št. 14. Denar

(Dr. Karl Engliš). Narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 30

Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt

Spisal Renee Mauparin 40

